

ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΕ ΦΙΛΟΥΣ ΚΙ' ΑΓΝΩΣΤΟΥΣ

Ἔχουν περάσει τὰ βαριά μεσάνυχτα—βαριά σὰν ὥρες δυστυχίας—κι' ὁ ἄστερισμὸς τοῦ Ὁρίωνα μακραίνοντας μέσ' στὰ βαθιὰ τῆς σκούρας νύχτας, παίρνει βαθιὲς ἀναλαμπές καὶ τρεμοσβύνει:

— τὸ ἄτρεμο καὶ σιγαλό του φῶς πρασινίζει καὶ χάνεται μέσ' στὸ μαῦρο χάος!

Ἄ! εἶνε οἱ ὥρες πού ἡ ἀκοὴ μόλις καὶ ξεχωρίζει τὶς φωνές τῶν Μυστηρίων (ἔξω οἱ δρόμοι κρύβουνε μέσ' στὴν τόσην ἐρημιὰ τους μιὰν ἀπειρία βημάτων, μιὰ κίνηση ἄφαντων βημάτων, ἓνα σβυσμένο θόρυβο βημάτων),

— πού ἡ ψυχὴ μας συντονίζεται καὶ συναισθάνεται τὴ σημασία τῶν πεπωμένων, τὴ σπουδαιότητα τοῦ αἰνιγματικοῦ μας βίου καὶ τῆς αἰωνιότητος πού μᾶς ἀνήκει,

— καὶ πού ὁ ἑαυτός μας πλαταίνει καὶ διαγράφεται κι' αὐτός, σὰν ἓνας διαυγῆς καὶ ἤρεμος ἄστερισμὸς, μέσ' στὸ ἄφαντο κι' ἀτέλειωτο τῶν ἰδεῶν καὶ προβλημάτων,—

Πού ἐγὼ σ' ἔχω ἀναπολήσει, ἔτσι βαθιὰ καὶ ἤρεμα σ' ἔχω ἀναπολήσει, ὦ! λατρεία τῶν τωρινῶν ἡμερῶν μου, ὥστε νὰ ἔχω νιώσει αὐτούσια τὴ γαλήνη τῆς φανταστικῆς μορφῆς σου,

— πού ἐγὼ σ' ἔχω ἀναπολήσει,—κι' ὡς ἓνας ἐργάτης ἀγαθὸς καὶ ὑπάκουος, ἀφοσιωμένος στὴν τραχιὰ δουλιὰ του, ἡ Μатаιότητα, ὁ βαθὺς καὶ κρυφὸς καημὸς μου, ἐσήκωσε τὸ βάρος, ἀφίνοντας ἐλεύθερο τὸ χῶρο στὴ νοσταλγοῦσα ψυχὴ μου!

Τὸ ἀστρικό φῶς εἶχε τότε μέσ' στὴν ἀγιότητα τῆς σκούρας νύχτας μιὰν ἀνεκλάλητη μαγεία:

— μιὰ καλλονὴ ἠδονεμένη τόσο, πού εἶδε μονάχα ἡ ὄραση ὕσων, ἐπήγαν πρὸς τὸ Θάνατο ἢ πρὸς τὴ Ζωή, ἀποφασισμένοι νὰ δεχτοῦνε πάντα, νὰ πονέσουν καὶ νὰ γνωρίσουν, τὶς μεγάλες καὶ ξέχωρες συγκινήσεις:

— τὸ ἀστρικό φῶς ἦταν σὲ μένα τότε μιὰ μακρινὴ γνωριμία!

Στὴ νοερὴ συντροφιά σου, ἡ μνημονικὴ κι' ἀπροσδιόριστη μορφή σου, ἔδινε τὸ θάρρος καὶ τὴν ὑποβολή, γιὰ περιπέτειες τολμηρῆς καὶ παράφορες, γιὰ περιπέτειες πού δὲν τολμάει ὁ νοῦς νὰ ἱστορίσει:

— εἶχα νὰ νιώσω ὡς ἓνα σύμβολο καθόλα εὐληπτο καὶ νοητὸ τὸν Ἔρωτα ὡς καὶ τὸ Θάνατο:

— στή νοερή συντροφιά σου είχα τότε τή συναίσθηση τοῦ μυστικοῦ ποῦ λέγεται Ζωή.

Σέ ὄρες ποῦ ἡ νυχτερινή θεά τοῦ Κόσμου, βυθισμένη στό ὑποβλητικό ἔρεβος καί στήν ἀνάερη μουγκή σιγή, δίνει τήν ἐννοια τοῦ τάφου, τή μουσική τῶν πνευμάτων καί τῆς Αἰωνιότητος,

— ποῦ τό φαιδ καί πένθιμο κυπαρίσσι στήν ὑψηλή καί ὀλοΐσια παράστασή του, τήν ἐντύπωση τοῦ ἀμίλητου κι' ἀγέλαστου Θανάτου,

— καί ποῦ κάτι ἀόριστο καί βαθύ νιώθεις νά σέ παρακινάει πρὸς τὸ Ἑγκλημα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΔΡΙΒΑΣ

Η ΚΟΥΝΙΑ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Μιά λάμψη πέρασε ἀπὸ τὴ γωνιά τοῦ ματιοῦ μου, σὰν κάτι φωτεινὸ νὰ πετοῦσε ἔξω, μακρυνά, κάτι σὰν τεράστιο λαμπερὸ πουλὶ ποῦ φτερούγιζε στό ἴδιο μέρος. Κύτταξα ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Μπᾶ ; Μιά κούνια ;

Ἐνα μεγάλο σιδερένιο Π τὴν κρατοῦσε. Κι' ἀπάνω της καθισμένη μιὰ γυναῖκα μὲ κόκκινη ρόμπα, χάραζε ὀλοένα, σὰν πυρωμένο τόξο, μιὰ φοβερὴ ἀστραπή.

Κρατῶντας, μὲ τὰ χέρια ἀνοιγμένα, τὰ σκοιινιά τῆς κούνιας, ἄφηνε τὰ μπράτσα της γυμνά, ἐνῶ τὰ πόδια της, μὲ τὸ φουστάνι τραβηγμένο ἀπὸ τὴ φόρα, φαίνονταν ὡς πάνω ἀπὸ τὰ γόνατα, σμιγμένα καί τεντωμένα. Τὰ μαλλιά της τινάζουνταν στό γρήγορο κι' ἀπότομο ἀνεβοκατέβασμα κι' ἔπαιζαν γύρω στό κεφάλι της.

Κύτταξα μ' εὐχαρίστηση τὴ χαρούμενη σκηνή. Ἡ ἀπόσταση ἦταν ἀρκετὰ μεγάλη, ποῦ δὲ μπορούσα νὰ διακρίνω τὸ πρόσωπο. Ἐνοιωθα ὅμως, μοῦ φαινόταν κι' ὅλας πῶς τῶβλεπα, τὸ γέλοιο τῆς χαρᾶς της.

Ποιά νᾶταν αὐτὴ ἡ γυναῖκα ; Πρῶτη φορὰ τὴν ἔβλεπα. Πῶς βρέθηκε μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀπέραντη μάντρα, τὴν ἔρημη καί σιωπηλή, ποῦ τὴν τύλιγε ἕνας βαρὺς, ψηλὸς τοῖχος ; Ἠξερα πῶς ἐκεῖ κάτω, στήν ἄλλη ἄκρη, ἦταν τὸ Ἐργοστάσιο, μὰ δὲν είχα προσέξει ὡς τώρα πῶς κατοικοῦσαν κι' ὅλας ἐκεῖ μέσα.